

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau der COURANT.

DONDERDAG, 21 NOVEMBER.

Advertentien van Zes regels en daar beneden geplaatst; 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 1,50. Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 20 November.

Het adres van Englands Katholijken aan H. M. de Koningin, zoo men wil, door Z. Em. den Kardinaal Wiseman opgesteld en ter onderteekening in de katholieke kerken nedergelegd, is, naar men verneemt, van den volgenden inhoud:

»De ondergeteekende in Engeland wonende Roomsche Katholieke onderdanen van Uwe Majesteit, wagen het Uw. Maj. troon te naderen, om de gevoelens hunner onverzwakte en onveranderlijke trouw jegens Uw. Maj. koninklijke persoon, kroon en waardigheid uit te drukken. — Op een tijdstip, waarin men poogt hunne loyaliteit te betwisten, houden zij het voor hunnen pligt, deze hunne gevoelens op nieuw uit te drukken.

»Ofschoon eeuwen lang van de privilegien van de constitutie en van de regten, die hunne medeburgers genoten, uitgesloten, zijn de Katholijken van Engeland niettemin getrouw gebleven in hunne onderdanigheid aan de kroon van dit rijk; en hebben zij voor niemand ondergedaan in bereidvaardigheid, om ten allen tijde derzelver regten en prerogativen tegen elken vijand te verdedigen. En nu, terwijl wij, onder Uwer Majesteits verstandig bestuur, op gelijke wijze als anderen in de weldaden der constitutie deelen, zijn wij meer dan ooit beziel met dezelfde gevoelens van getrouwheid en gehechtheid, en evenzeer bereid om bij elke gelegenheid de bewijzen te geven van de oprechtheid onzer betuigingen van loyaliteit.

»Het dierbaarste van de privilegien, waartoe wij aldus zijn toegelaten door de wijsheid van de Britsche wetgeving, is dat van aanspraak te hebben op de oefening der godsdienst onder Vadersen, in gemeenschap met den Stoel van Rome. Door haar is ons ten allen tijde als eene der heiligste lessen ingeprent, aan den Keizer te geven, hetgeen des Keizers is, gelijk wij God geven, hetgeen Godes is. Bij alles derhalve wat onze Kerk ooit gedaan heeft om haar geregeld stelsel van bestuur onder hare leden in dit eiland te vestigen, wenschen wij Uwe Majesteit innig en oprecht te verzekeren, dat de ons toegestane organisatie louter kerkelijk en haar gezag zuiver geestelijk is. Zij laat elk gedeelte van de regten, het gezag, de magt, jurisdictie en prerogatief van Uwe Majesteit als onze Souvereine, en als Souvereine van deze landen, onaangeroerd, en vermindert of verzwakt niet in 't minst onzen diepen eerbied, onze loyaliteit, trouw en verkleefdheid aan Uwer Majesteits doorluchtigen persoon en troon; en wij verzekeren Uwe Majesteit onderdaniglijk, dat onder Uwer Majesteits onderdanen niemand plegtiger, onophoudelijker of vuriger bidt voor de vastheid van Uwer Majesteits troon, voor het behoud van Uwer Majesteits leven en voor de welvaart van Uwer Majesteits rijk, dan de Katholijken van Engeland, in wier godsdienst, loyaliteit een heilige pligt, en gehoorzaamheid eene christelijke deugd is.

Men leest in de Belgische *Precurseur*:

»Het Hof van Rome heeft aan de katholieke mogendheden een breedvoerig *Memorandum* gezonden, waarin het zijn standpunt tegenover de Engelsche regering in de zaak van Kardinaal Wiseman blootlegt. In dat stuk wordt betoogd dat de H. Stoel zich niet in de zaken van Groot-Brittannië gemengd heeft, dat hij geenszins uit een wereldlijk oogpunt gehandeld heeft, en dat de door hem genomen geestelijke maatregelen tot zijn regt behoorden, en geheel overeenkomstig waren met de Engelsche wetten, die daarin op eene zeer grondige wijze besproken worden. Dit document wordt door groote gematigdheid gekenmerkt.

Brief van den heer Ambrosius Lisle Phillips aan Lord Shrewsbury.

Pair van Engeland, graaf van Waterford en Wexford.

Geef den Keizer wat des Keizers is, en aan God wat Godes is.

Mijn waarde Lord,

Eindelijk is het aangebroken, dat groote tijdstip, waarvoor wij zoo lang en zoo ijverig gewerkt hebben, waarvoor wij onze gebeden hebben gestort voor den

troon der goddelijke genade. Onze H. Vader Paus Pius IX heeft dan, uit kracht zijns apostolischen gezags, in zijne groote wijsheid en uitnemende goedheid, aan de Katholieke Kerk in Engeland het kerkelijk bestuur weergegeven, dat zij sinds zoolang had verloren. Dat wat gedurende de drie laatst verlopen eeuwen onze getrouwe voorvadersen zuchten deed slaken, dat wat het onderwerp was van hunne gebeden in hunne kerken en op het schavot, dat mogen wij eindelijk aanschouwen; voorwaar, onze harten moesten van vreugde en dankbaarheid opspringen; onze stemmen moesten zich luid verheffen om den opvolger van den H. Petrus te bedanken en te roemen, om op zijn geheiligd hoofd de uitstekende zegeningen af te smeeken van den Heer, van wien hij de eerste Stedehouder op aarde is.

Bijaldien wij en alle menschen niet genoegzaam overtuigd waren van de grootheid dezer gebeurtenis en van derzelver groot gewicht niet alleen voor Engeland, maar voor de geheele beschaafde wereld, dan zou het genoeg zijn, om ons daarvan te overtuigen, indien wij slechts wezen op den eersten indruk, dien 's Pausen maatregel heeft gemaakt op de voornaamste organen der openbare meening hier te lande.

De *Times* en de *Morning-Chronicle*, om niet van andere dagbladen van minder talent en invloed te gewagen, hebben daaraan hunne voornaamste artikelen gewijd, en tegen het gerstelijk Hoofd der christelijke Kerk al de woede hunner vooroordeelen hot gevierd; vervolgens, niet tevreden met het uithangen hunner onmagtige bedreigingen tegen den Heiligen Vader, doen zij een vruchteloos beroep op hetgeen zij noemen het gezag der Katholieke leeken; en, de gedachten aan den onsterflijken Bossuet inroepende, eischen zij tegenstand aan hetgeen zij eene onbillijke aanmatiging van het hof van Rome noemen.

In zekere omstandigheden acht ik het een geheiligden pligt voor de katholieke leeken in Engeland om eindelijk den mond te openen, en om met al de kracht der eerbiedigste trouw het gezag en de handelingen van onzen Opperherder te bevestigen.

Wat mij betreft, mijn Waarde Lord, ik gevoel mij bijzonder verplicht om dien weg te volgen, omdat ik mij sinds zoo vele jaren aan den voortgang der katholieke zaak in Engeland heb gewijd, en omdat ik, volgens uw verlangen, voor eenige jaren, aan den H. Stoel mijne eigen denkbeelden heb medegedeeld over het belang van de herstelling der katholieke hiërarchie in Engeland. En deze bedenking, zoo er geene andere ware, zou eene voldoende reden zijn om mij te bewegen deze opmerking aan uwe Lordschap mede te deelen, diar gij door uwe verheven betrekking niet minder dan door uw voorbeeldigen ijver voor de voortplanting van het Katholicisme sinds lang aan het hoofd der Katholijken in Engeland geplaatst zijt.

Thans zij het mij vergund te vragen, waartoe strekt het hevig geschreeuw der protestantsche pers? Welk is haar doel? De hardnekkigste dweeper van Exeter-hall zou geen oogenblik vermoeden, dat een enkele katholieke leek naar zulk een beroep zou luisteren; een beroep zoo beleedigend voor al wat hem dierbaar en heilig is; nog veel minder zou hij gelooven, dat dit beroep den minsten invloed zou oefenen op dien verheven Opperpriester, die ten erfdeel van den H. Petrus ontvangen heeft om alle schapen en lammeren van Christus te weiden, en van wien alle voorgangers gedurende 18 eeuwen hebben getoond, dat noch de bedreigingen van tyrannen, noch de magten der hel, hen konden verhinderen om hunne goddelijke zending te volbrengen.

Welk is dan het doel der protestantsche pers? Zij wil (o welk een verachtelijk pogen!) de bijna uitgedoofde vonk der ultra-protestantsche dweepzucht weder aanblazen en dit rijk in stuipstrekkingen doen vervallen, door ter elfde ure, zoo het niogelijk ware, de verachtelijkste van alle kreeten weder te doen weergalmen, de kreet namelijk van *No-popery (weg met de Papen!)*

Die onedele poging zal geheel en al mislukken; laat het ons ten minste hopen voor het geluk van Engeland, voor de veiligheid van de Staten der Koningin.

Maar alles wel beschouwd, wat heeft de Paus dan toch gedaan, om zulk een alarm, zulk een dol mis-

baar van de zijde der drukpers te doen ontstaan?

Hij heeft slechts de apostolische vikariaten afgeschaft; en de katholieke Kerk in Engeland geplaatst onder het bestuur van, wat wij noemen, *de gewone bisschoppen*. Nu spreken de *Times* en de *Chronicle* even alsof Onze Heilige Vader door deze handeling getracht had om voor de Engelsche Katholijken iets anders te zijn dan hij vroeger was. Zij schijnen in den waan te verkeeren, dat wij tot hiertoe door een minder naauwen band aan den Stoel van Petrus waren verknocht, en dat wij er voortaan aan zullen gekluisterd zijn met de ketens der eigenmagtigste en jammerlijkste slavernij. Hoe weinig kennen die schrijvers de ware gesteldheid dezer zaken! Immers, juist het tegendeel is waar. De apostolische vikarissen zijn, zoo gij wilt, eenvoudig de vertegenwoordigers van den Paus, die ze naar zijn welgevallen kan verplaatsen; zelfs hunne benoeming duidt reeds aan, dat het deel der Kerk, dat zij besturen, opgehouden heeft onafhankelijk te zijn. De benoeming der gewone bisschoppen is daarentegen de erkenning van de onafhankelijkheid van dat deel der Kerk. Hoe zou dan de instelling van een bisschoppelijk bestuur ons in eenig opzicht meer aan den Paus ondergeschikt kunnen maken dan wij het vroeger waren! Wat onze catechismus ons aangaande den Paus leert, dat zal hij ons blijven leeren; niets meer noch minder; en wat ons de Kerk door middel van hare leer onderwijst, daaraan zullen wij getrouw blijven, zonder ons door de bedreigingen der Protestanten schrik te laten aanjagen.

Maar, zeggen de aanhitters tot dit alarm, de Paus heeft door die daad aan de Kerk van dit rijk en aan de regering des lands eene verschrikkelijke beleediging aangedaan.

En hoe dat zoo?

Hooren wij hun antwoord; nog nooit is er een ongerijmder geleverd.

Zij zeggen, dat de benoeming van een Aartsbisschop voor de Katholijken van dit land, de regten van den protestantschen bisschop van Canterbury miskent en met voeten treedt.

Wat willen zij dan? Meenen zij, dat de Engelsche Katholijken zich ooit onderworpen hebben aan het juk van den protestantschen primaat, of dat de Paus ooit erkend heeft, dat dit juk zich over iets anders uitstrekt dan over het zoo oneensgezind korps der nominale onderdanen des anglikaanschen bisschops? Indien dit het geval geweest ware, waarom zouden dan de voorgangers van den Paus vicarissen apostoliek naar Engeland gezonden hebben om ons in zijn naam te besturen, om priesters te wijden en om ons de sakramenten toe te dienen, ingevolge de ritus der Algemeene Kerk?

Neen, die schrijvers weten maar al te wel, dat zij met zulk eene bewering eene beleediging doen aan het gezond verstand van hunne lezers. Zij weten insgelijks zoo goed als wij, dat van het oogenblik af dat de H. Stoel Koningin Elisabeth en al hare aanhangers buiten de gemeenschap der Kerk sloot, de Pausen en alle leden der Katholieke kerk, van het Oosten tot het Westen, de aanmatigheden der Protestantsche Kerk van Engeland veroordeeld hebben; en dat men thans onder het edele heir der martelaren honderden Christenen telt, die hun geloof aan deze groote en goddelijke waarheid met hun bloed bezegeld hebben.

In welk opzicht, vraag ik, heeft de breve van Pius IX dan de betrekkingen veranderd, die tusschen de Katholijken van Engeland en de gevestigde Kerk bestaan? Hoe en waarin verminderen of vernietigen de aanspraken van Z. Em. den Kardinaal-Aartsbisschop van Westminster de aanspraken van den Hoog Eerw. aartsbisschop van Canterbury op de getrouwheid van diens eigen zoo zeer verdeelde kudde? Indien het nog heden den Engelschen goed dunkt hunne zielen over te geven aan de leiding van een koninklijk oppergezag, dan zullen zij natuurlijk hunne oogen wenden naar een prelaat, die zijn zetel ontleent van de genade van Koningin Victoria, en die, wanneer hij ondervraagd wordt over de positieve leer zijner Kerk aangaande een geloofsartikel, het antwoord daarop weigert.

Het is geenszins voor dezulken dat de opvolger van den H. Petrus den aartsbisschoppelijken zetel van West-

minister heeft opgericht. Maar, tenzij men in Engeland gereed moge zijn om nogmaals een doodvonnis te bevelen tegen hen, die besloten hebben om tot den dood toe getuigenis te geven van de goddelijke zending en het algemeen gezag van den H. Petrus en zijne opvolgers, moet men niet verwonderd staan dat de Paus, nu dat onze vervolgte Kerk hare drie eeuwen lange vervolging heeft doorgeworfeld, en nu dat een menigte van alle standen en jaren tot haren schepot terugkeert, den tijd meent gekomen te zijn om zijne kinderen in Engeland te stellen op denzelfden voet als in de Algemeene Kerk; en om aan de Katholijken van Engeland dien oorspronkelijk vorm van geestelijk bestuur te geven, welken de Apostelen van Onzen Heer op de geheele aarde hebben gevestigd, en welks opheffing in dit land gedurende de drie laatste eeuwen de katholieke geloovigen onophoudelijk heeft doen weenen en zuchten.

Bijaldien het Engelsche volk niet genegen is om het bestuur te duldten, dat de Pauselijke magt op de eigen kinderen der Kerk uitoefent, volgens het gebruik en de kanons der Algemeene Kerk, dat het zich dan voortaan niet meer betoene dat het weet wat verdraagsaamheid beteekent; het duldt dan de katholieke Kerk niet meer, maar het is de advocaat der vervolging; het zou de herders der katholieke Kerk willen dwingen om hunne kudden te besturen, niet volgens de regels van hun goddelijk onderrigt, maar volgens die van puiks-puik politiek, die geen godgeleerdheid kennen en geen geloof bezitten. Maar dat zij dit weten en er zich van verzekerd houden: de katholieke Kerk zal niet terugtrekken; er moge vrede en welwillendheid opdagen; er mogen woedende artikelen in dagbladen geschreven worden, gevolgd van vervolgingen van de zijde van den Staat of van de volksweede; het is 't zelfde — het besluit van Onzen Heiligen Vader den Paus is verschenen; — en het zal door alle getrouwe Katholijken ondersteund worden, van den grootsten tot den kleinsten, al zou ook het Protestantisch geweld geheel Engeland het onderste boven keeren. Wij weten onze trouw te betoonen aan onze wereldlijke Vorstin, wij zijn bereid om met de overige onderdanen van H. M. de wettige lasten te dragen, die de Constitutie ons oplegt; maar in zake van godsdienst, erkennen wij geen ander Oppenhoofd dan den Opvolger van den H. Petrus, en wij luisteren naar zijne stem als naar dien van Christus-zelfen. En al mogt men beproeven om tegen ons drijfvoeren bijeen te brengen van den haat en de ongehoorzaamheid, welke de verschillende sectarissen van dit land door de verandering der Katholijken van Engeland het heugens-providentieel standpunt niet vergeten, dat zij geroepen zijn in te nemen, en zij zullen zich nooit terug trekken voor den last, dien God hen heeft opgelegd.

Maar hoe ongerijmd is dat alarm. Indien de Westey-aansche conferentie Engeland in nieuwe distrikten verdeelde, dan zou men er geene bedenking tegen in te brengen hebben; toen de vrije Schotsche Kerk hare Presbyteraten oprigtte tegenover de bisdommen der Staatskerk, toen hoorden wij niemand de tusschenkomst van het wereldsch gezag inroepen; toen hoorden wij niet zeggen dat de staatssecretaris om die zaak bij Hare Majesteit ontboden was. Waarom gaat er dan nu zulk een gedruisch op bij deze daad van de Katholieke Kerk? Moet er dan voor haar eene uitzondering gemaakt worden op de algemeene verdraagsaamheid of op de algemeene onverschilligheid? Wat beteekent dat alles dan, zoo het niet eene stilzwijgende bekentenis inhoudt van de zijde der Protestanten — eene bekentenis, waaruit ten duidelijkste blijkt, dat, alles bijeen genomen, hun enig argument is: *het geweld*; en dat, wanneer de Katholieke Kerk zich zonder andere wapenen vertoont dan de gezonde rede en het gezond verstand, de advocaten van het onbepaald regt van de *private council* geene andere replek kennen, dan dat zij hunne hand nitstrekken naar het *Statute-Book* (strafwetboek) en naar de verouderde jaarboeken uit de tijden der vervolging.

Gave God, voor Engeland, dat die naargeestige jaarboeken verouderd waren; maar als wij zien hoe, in het koninkrijk Sardinië, zij, die er zich op beroemen geheel der vrijheid te zijn toegedaan, tegen de wettige Herders der Kerk de snoodste onregtvaardigheden plegen; als wij hen derzelver godsdienstige vrijheid zien schenden; en vermits het meer dan waarschijnlijk is dat de Engelsche invloed zich verlaagt om dat geweld aan te moedigen — daarom zou het, helaas, wel kunnen gebeuren, dat wij hier, in ons eigen land, nog stormen door te staan en jammerlijke onlusten te verduren hadden. Gods wil geschiede; maar ik houd mij overtuigd dat de katholieke geloovigen in Engeland verknocht willen blijven aan de zaak der Heilige Kerk. Ook weten wij dat onze herders, de katholieke bisschoppen, ons ten strijde zullen voeren met een onverwrikbaren moed, hoe groot het gevaar ook zij, en wat die strijd ook moge kosten.

En toch kan ik mij evenwel niet overtuigd houden, dat de Engelsen in de negentiende eeuw nog zoo bijgeloovig zouden zijn, in hunne gehechtheid aan de vermeende regten der Staatskerk, en met zich zelve zoo zeer in tegenspraak zouden komen, om met overhaasting en verblindheid, de regten en vrijheden der leden van

eene andere geloofsbelijdenis te schenden, en zulks alleen omdat de herders van die gezindheid eene nieuwe inrigting hebben gemaakt in de inwendige tucht, en omdat zij bij die inrigting aan hunne prelaten titels hebben gegeven, die volmaakt overeenkomen met derzelver betrekkingen met hunne eigene kudden.

De reden waarom wij voortaan door een Aartsbisschop moeten worden bestuurd, is, omdat wij, na eene vervolging van drie eeuwen, het zielental van 2 miljoen bereikt hebben; en dat die aartsbisschoppelijke zetel binnen het gebied der hoofdstad is geplaatst, is voorzeker niet zonder reden, vermits te Londen en in de voorsteden der hoofdstad nagenoeg driemaal honderd duizend Katholijken wonen.

De *Times* en de *Chronicle* erkennen beiden, dat wij geene enkele grondwets bepaling van den Staat overtreden hebben, door titels aan te nemen. Welke misdaad wijft men ons dan aan? Hebben wij eene andere wet overtreden, of hebben wij alleen de gevoelens en de vooroordeelen van eenige onzer landgenooten gegriefd? Indien dit laatste het geval is, dan kan men juist hetzelfde zeggen van alle overige handelingen der katholieke godsdienst; want er is er geen, die niet de vooroordeelen kwetst van eenige dissenters der verschillende secten. En waarom zouden de Protestanten zich nu meer gegriefd achten, thans nu de kardinaal Wiseman zich Aartsbisschop van Westminster noemt, dan zij het vroeger waren toen hij in de St. George-kerk in Southwark het H. Misoffer opdroeg met mijter en staf en alle overige teekenen der bisschoppelijke waardigheid? Openlijk en officieel eene bediening uitoefenen, is inderdaad van iets meer beteekenis dan het dragen van een titel, welken ook. Bijaldien nu de protestantsche vooroordeelen het meerdere konden verdragen, waar is dan hunne wijsheid en hun gezond verstand gebleven, als zij tegen het mindere zulk een misbaar maken? (*Morgen het slot.*)

De heden bij ons ontvangen Deutsche berigten luiden voortdurend vredelievend.

Z. M. heeft bij besluit van den 16den November benoemd tot raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden, Mr. J. A. Mulsaers, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Uit de per Overland-Post heden ontvangen *Javasche Couranten* tot 25 September, laten wij hieronder het belangrijke volgen.

Uit eene door de *Staats-Courant* medegedeelde opgave, blijkt dat gedurende het jaar 1847 van Batavia te Stokholm zijn aangekomen 5 schepen, met 2,509,267 f suiker, 32,802 f koffij, 55,057 f peper, 57,821 kan arak, enz. In 1848 6 schepen, met 2,807,942 f suiker, 183,502 f koffij, 76,484 f peper, 44,823 kan arak, 2692 f rijst, enz. In 1849 7 schepen, met 2,564,373 f suiker, 94,886 f koffij, 131,524 f rijst, 68,847 kan arak, 50,164 f peper, 25,915 f huiden. Van Stokholm naar Batavia zijn vertrokken: In 1847 1 schip, met 145 sch. f staafijzer en 43 id. staal; in 1848 1 schip, met 593 sch. f staafijzer en in 1849, 1 schip, met 695 sch. f staafijzer en 56 id. staal,

BATAVIA, 11 Sept. Te Amboina is de aldaar heerschende epidemie thans weder aan het afnemen. Sedert Junij jl. heerschen galkoortsen onder de bevolking van het Pekalongansche.

— 25 Sept. Den 23 Sept. is het stoomschip *Borneo* van Sambar ter reede van Batavia teruggekomen, overbrengende de tijding eener overwinning, door onze wapenen op de vijandelijke Chinezen behaald. Pemankat is veroverd en de vijand verjaagd. Er zijn drie honderd gesneuvelden aan de zijde des vijands. De gekwetten, daarnaar afgemeten, moeten zeer talrijk zijn.

Het gevecht was verwoed: de vijand vocht wanhopend; de onzen strekten met grooten moed, maar de overwinning heeft ook bloedige offers gekost aan onze zijde. Kolonel Sorg, kommandant der expeditie en aanvoerder der hoofdkolonne, die verscheidene wonden op het slagveld te Bali verkreeg, is nu weder, bij het bestormen der hoofd redoute, door een vijandelijk schot getroffen geworden, zoodat hij het kommando heeft moeten overgeven, hetgeen hij echter niet gedaan heeft, dan nadat de Hollandche vlag die der Chinezen had vervangen, en de overwinning beslist was. Nog zijn gewond de luitenant der genie Maarschalk, de 1ste luitenant der infanterie Kirsch, de luitenant-ter-zee van der Bank, de luitenant-ter-zee van de Kastele en de officier van gezondheid der marine Muller, benevens 67 onder-officieren en manschappen, zoo van de zee als van de landmagt. Bovendien zijn er acht gesneuveld.

Die gevechten hebben op 11 en 12 September plaats gehad.

GORINCHEM, 18 Nov. Op de heden alhier gehouden jaarlijkse paardenmarkt zijn er tussehen drie en

vier en twintig honderd paarden aan de lijn geweest, behalve die, welke gisteren reeds uit de stallen verkoofd zijn. Er was nog al veel handel, vooral in goede paarden, die nog al geldig waren en waarvan gisteren veel aan Duitsche en heden zelfs nog op het laatst der markt aan Fransche kooplieden zijn afgezet. Veulens en jonge paarden waren echter laag in prijs. Het laat zich aanzien, dat de beestenmarkt morgen ook sterk bezet zal worden. (H. B.)

ARNHEM, 18 Nov. Op de beestenmarkt van heden was ten naastenbij 900 stuks vee aangebragt, alzoo meer dan op eene der vier vorige. Er was tamelijk veel verkoop.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag, 19 November.

In deze zitting heeft de Commissie voor de verzoekschriften omtrent een aantal adressen verlag uitgebragt.

Het wets-ontwerp tot het toekennen van pensioen aan twee leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal is, na eene langdurige beraadslaging, met 54 stemmen tegen ééne afgestemd.

Het wets-ontwerp betreffende de heffing der grondbelasting in Limburg is met algemeene stemmen aangenomen.

Vervolgens is het wets-ontwerp tot overschrijving op de begroting voor het pensioenfonds over 1850 behandeld, en ten slotte met 30 tegen 17 stemmen afgestemd.

De Vergadering zal morgen ochtend ten elf ure overgaan tot de behandeling van het wets-ontwerp tot vaststelling van het regt van registratie voor de brieven van naturalisatie.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 November. Heden werden in de Wetgevende Vergadering hevige debatten gevoerd over de wettigheid of onwettigheid der verkiezing van gen. La Hitte in het Noorder departement. Men sprak van inmenging des ministers van finantien in deze zaak. De minister ontkende dit ook niet, maar wel dat daarbij bedreigingen waren gedaan aan de ambtenaren zoo zij niet voor den kandidaat stemden, zooals men hem verweet. Eindelijk werd met 460 tegen 173 stemmen tot de toelating van gen. La Hitte als lid der Vergadering besloten. Overigens was de zitting van weinig belang.

— Heden diende de bekende zaak van de *Presse* voor de hofbank. De heer de Girardin voor, doch het hof wilde dezen als zoodanig niet toelaten, op grond, dat hij geen advocaat en tevens volksvertegenwoordiger was; er werd daarbij te gelijk verklaard, dat het den beschuldigde vrij stond een anderen verdediger te kiezen. De heer Nefftzer zeide toen zijne verdediging persoonlijk te willen voordragen, hetwelk hij dan ook deed, alhoewel met weinig goed gevolg, hebbende het hof hem ten slotte veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf, 2000 francs boete en in de kosten.

— De wapening van 50,000 man wordt door vele bladen afgekeurd. Het *Journal des Débats* hoopt dat de regering dezen maatregel aan de goedkeuring van de Wetgevende Vergadering zal onderwerpen.

— Het welslagen der verkiezingen in het dep. Cher wordt door eene scheuring bedreigd. De heeren Durvergier de Hauranne en de Bedault waren als kandidaten door de gematigde kies-vergadering aangenomen. Thans stellen de oude behoudslieden de heeren Guilot en Planchat voor.

— De President der Republiek heeft bij dekreet de nationale garde van Avesnes (Noorder departement) ontbonden wegens inbreuk op de discipline.

— De Commissie, door den Hoogen Raad van Onderwijs benoemd tot het brengen van wijzigingen in de hooge Normaalschool, bestaat uit Mgrs. de aartsbisschop van Tours, de bisschoppen van Orleans en Langres en den heer Cousin.

— De President der Republiek is door den groothertog van Toskanen benoemd tot grootkruis der St. Josephs-orde.

— De President der Republiek en de ministers, zullen morgen dineren bij den Spaanschen gezant en Dondefdag bij Lord Normanby, ambassadeur van Engeland.

— Mgr. Franzoni, aartsbisschop van Turijn, die zich nog steeds als balling te Lyon bevindt, leeft aldaar zeer afgezonderd. Dagelijks ontvangt hij talrijke bezoeken van Fransche en vreemde prelaten.

— Te Aleppo zijn bij gelegenheid van den opstand tegen de Christenen aldaar ontzettende wreedheden gepleegd. Een aartsbisschop, een bisschop en een aantal andere persnen zijn vermoord; drie kerken zijn in brand gestoken; zoo ten minste luiden de berigten.

MADRID, 13 October. De heer Pidal, minister van binnenlandsche zaken, antwoordde gisteren in den Senaat op eene allezins bevredigende wijze op de interpellation door den heer F. Infante gedaan in de vorige zitting.

ENGELAND.

LONDEN, 17 November. De geldmarkt die in de afgelopen week door de oorlogsgeruchten uit Duitschland eenigzins was aangedaan geweest, verkeert thans in een zeer kalme stemming. Er zijn er weinig, die angstig aan den oorlog gelooven.

Laatsleden Woensdag werd de maandelijksche bijeenkomst van het comité der Katholieke Universiteit gehouden. Drie aartsbisschoppen, vele bisschoppen en een aantal leden, zoo geestelijken als leken, waren daar tegenwoordig.

Te Gosport was eene zamenkomst van heftige protestanten beraamd, ten einde een adres aan H. M. te stellen tegen den pausselijken maatregel; doch op het gerucht dat de Puseyisten, die daar zeer talrijk zijn, tusschen beide zouden komen, werd de bijeenkomst verijdeld.

Gisteren had in de kerk der Puseyisten in Punlico eene hevige opschudding en vechtpartij plaats, doordien eene groote massa volks midden onder de godsdienstoefening in de kerk drong, onder het schreeuwen van *no popery*, en de vergaderde menigte aanviel. Met zeer veel moeite werd de orde hersteld.

Volgens berichten uit New-York tot 6 Nov., scheen bij de keuze van een nieuwen president der Unie, de generaal Sam Houston, gewezen gouverneur van Tennessee, een kweekeling van den algemeen geachten Jackson, veel kans te hebben.

Volgens berichten van Haïti van 15 Oct., zijn de vijandelijkheden tusschen de Haïtiërs en Dominicanen werkelijk begonnen. Eerstgenoemden hadden eene geduchte nederlaag geleden, waarop de Keizer zelf te veld was getrokken.

Te San Francisco in Californie had wederom een brand plaats gehad. De verzending van goud naar de Ver. Staten duurde onverminderd voort.

De hoeveelheid goud, welke Californie tot nog toe heeft opgeleverd, wordt op eene waarde van 13,000,000 \$ 156 millioen gulden begroot.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 19 Nov. Men schrijft uit het Haunthal (Keur-Hessen). Sedert den 13 is de voorhoede tot in het Haunthal voortgerukt. De belastingen zijn alom van de maand Juli af uitgeschreven. Niemand weigert te betalen. De landlieden beklagen zich alleen daar over dat hunne belastinggelden, tot welker voldoening zij steeds geneigd zijn gebleven, niet vroeger aangenomen werden; terwijl zij immers overtuigd zijn dat er, zonder geld, geene regering mogelijk is.

Men schrijft uit Rendsburg. Donderdag morgen heeft eene groote verkenning van onze zijde plaats gevonden, waarbij het tot een gevecht kwam, dat echter spoedig door de Deenen gestaakt werd. Do onzen maakten 4 of 5 gevangenen, die gisteren namiddag hier werden binnen gebracht.

BERLIJN, 18 November. Heden hield Z. M. de Koning een ministerraad, waarin over het opstellen van de troonrede beraadslaagd werd.

WEENEN, 16 Nov. Men verneemt van goederhand dat Radetzky zich bepaaldelijk tegen den oorlog verklaard, en zelfs aangeboden heeft als rijkscommissaris met het dwangbevel der Frankforter Bondsvergadering naar het Sleeswijk-Holsteinsche stadhouderschap te gaan om te trachten een vergelijk tot stand te brengen.

De studenten in de Theologie zijn van de conscriptie vrijgesteld.

BELGIE.

BRUSSEL, 19 Nov. Gisteren had in de Kamer van Vertegenwoordigers eene levendige discussie plaats over de verkiezing van den heer Desmazières voor Dixmuiden; heden worden die beraadslagingen voortgezet.

STADSNIEUWS.

In de 212de Staats-Loterij, zijn in de 5e Klasse bij de 6e Trekking prijzen van f 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 11179 en 18273 ieder f 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 November

BRUYLEN (17 Nov.): H. J. C. Abelen, geb. Jöhr, D. - J. E. Landt, geb. Laret, D. - (18 Nov.): C. Beversen, geb. Deeman, Z. - (19 Nov.): G. Cuarelsen, geb. de Jonge, Z. OVERLEDEN (15 Nov.): J. H. Buchholz, 66 j. - (16 Nov.): J. v. d. IJkel, wed. F. v. d. Lip Baale, 83 j. - (17 Nov.): Kind van T. D. Sickens, 17 d.

HANDELSBERICHTEN.

(PER OVERLANDMAIL).

Batavia, 26 September, 1850.

Invoy. — Manufacturen. De meer beperkte omzettingen.

dezer maand, ontstonden voornamelijk doordien de houders hunne vorderingen eenigzins verhoogden: ten zij volslagen en langdurig gemis van Invoer-artikelen hun tot het tegendeel, als het ware dringen, willen de koopers geene hoogere vorderingen toestaan, en zulks te minder daar zij slechts met geringe winsten verkoopende, tegen hoogere prijzen hunne goederen inslaande, niet tegen de houders van oude voorraden kunnen concurreren.

Van Hollandse gebleekte en ongebleekte Lijnwaden, is behalve van de factorij weinig aangevoerd: wat aangebracht werd vond grif koopers. Naar ongebleekte maar vooral naar gebleekte Shirting in ordinaire soorten, en de laatsten vooral in de breedte van 42" en 43" is de navraag belangrijk en bijna niet meer alhier voorhanden. De fijne kwaliteiten deelen niet in die gunstige stemming en zijn dan ook slechts met moeite van de hand te zetten. Ook van Cambrics is de prijs eenigzins verbeterd, Geruite Cambrics en Jaconets goed te plaatsen. Zwitsers Neteldoek weder gedaald en zelf niet in vraag. Lappets iets aangenamer. Satten met redelijke voorraad. Amerikaansch en Engelsch Drill in groote vraag, doch niets in de eerste hand voorradig.

Van gedrukte katoenen blijven de voorraden in de eerste hand nog hoogst aanzienlijk en ook de detaillanten zijn nog ruimer voorzien als zulks gewoonlijk in dit seizoen plaats vindt. Tenzij aanvoeren in de eerste maand van weinig beteekenis zijn, durven wij nog geene merklijke verbetering der prijzen voorspellen, welke wij dan toch in ieder geval niet voor bij het begin van het volgende seizoen te gemoet zien, daar de verkoop van gedrukte katoenen voor dit seizoen reeds op het einde begint te loopen. In effen Adrianopel rood katoen is de vraag eenigzins aanzienlijker geweest, doch de daarvoor te bedingen prijzen ondervinden geene verbetering.

Omtrent alle soorten van Weefgoederen, met uitzondering van 6 4 Cottonetten, kunnen wij heden beter berichten; de verbetering der prijzen is echter vooralsnog geenzins in verhouding tot de verhooging welke deze artikelen in Europa hebben ondervonden. In geweven doeken zijn belangrijke partijen omgezet, meest in rood en blauw, Palliatsche, groot geruite en andere geweven, meest van Zwitsersche fabrikaat: Hollandse hoofddoeken blijven echter, alhoewel een weinig in prijs verbeterd, nog eenigzins gedrukt. Naar smalle Cottonetten en Printaniers is eenige vraag tot onze net-ringen. Van Sarongs en Kam Pandjans zijn eenige partijen aangevoerd, welke getrige koopers vonden. Ook naar gedrukte Kam Pandjans en Sarongs begint voor den uitvoer eenige vraag te ontstaan.

Batiek goederen zijn wel iets aangenamer, doch de markt nog steeds gedrukt onder den invloed van vroegere lage verkoopen.

Lakens in aanzienlijke hoeveelheden, vooral van Saksisch fabrikaat voorhanden, en hebben de houders ten einde verkoopen te sluiten lager aanbiedingen moeten aannemen, Mule Twist, wel zoo aangenaam; Adrianopel rood dito met uitzondering alleen van een paar No. in groote hoeveelheden aanwezig en lager aangeboden.

Metalen Zweedsch Yzer voortdurend gevraagd 500 pikol vierkante staven gedaan a f 12; te Samarang en Sourabaya is f 12.50 te bedingen. Engelsch IJzer afgedaan a f 7. Staal in lobben te plaatsen tegen f 14, a f 15. IJzeren spijkers en blad koper overvoerd en zonder vraag.

Provisien en Dranken. Boter in een doen en moeilijk te plaatsen. Kaas door sterke aanvoer gedrukt, en slechts bij kleine hoeveelheden f 2.50 te bedingen. Pakke bismen werden losgelaten f 6.50. Meel met meerder vraag en f 22; grif te bedingen. Genever in een doen, en op de bijplaatsen aangeboden a f 6.50 in Entrepot. Azijn enkel te realiseeren op vendutie. Cognac en wijn overvoerd en belangrijke partijen op vendutie verkocht. Engelsch bier voortdurend ongewild, en Hollandsch bier op flesschen daarentegen grif te plaatsen. Van Seltserwater zijn 400 manden gedaan a f 7.

Diversen. Aardewerk en Glaswerk met voortdurend neiging tot prijsverbetering. Lijn-olij en Sla-olij iets flauwer door nieuwe aanvoeren. Koolteer te plaatsen a f 7.50. Verfwaren, Zeildoek en Touwwerk zonder eenige vraag met groote voorraad.

UITVOER. — Arak. Met teruggaande markt. 100 leggers zijn afgedaan a f 56, later werden 30 leggers losgelaten a f 50, thans wordt niet hoger dan f 45 geboden.

Cassia Vera. Hiervan zijn gedaan 300 pikol a f 15, 100 pikol a f 13.50 en 80 pikol a f 16.

Cubeben. 165 pikol zijn gedaan a f 43.

Gom Dammer. Hiervan hebben belangrijke aanvoeren plaats gehad. De kwaliteit is algemeen niet superieur. Er is echter als nog weinig van aan de markt gebracht, en onder f 17, is niet te koop.

Huiden houden zich staande, de disponibel voorraad is gering daar meest alles verkocht is, en op scheepsegelegenheden wacht.

Indigo Hiervan zijn 1800 pond inferieure kwaliteit te Samarang op vendutie verkocht, door elkander met in begrip der vendu-kosten voor f 2.38. In het begin der maand was het artikel iets flauwer gestemd. De voorraad is echter uiterst gering, en de langdurige droogte doet een aanmerkelijk deficit in de oogst als zeker te gemoet zien; dit heeft dan ook de prijzen hare vorige vastheid doen hernemen, en er is thans voor eerste kwaliteit f 2.20 grif te bedingen.

Koffij. De vooruitzichten voor dit artikel worden door de langdurige droogte zeer slecht. De berichten uit Preanger luiden ongunstig. De boomen zien dor en zwart. De maandelijksche Gouvernements-veiling te Padang is uitgesteld bij het ontvangen der ongunstige berichten omtrent den stand van het artikel in Europa. Men zal te Padang de Junij Mail afwachten en zoo daar gunstiger berichten mede aangebracht worden een belangrijke veiling houden. De voorraad te Samarang bestaande uit 4000 pikol wordt gehouden op f 22 a 23. Te Samarang zijn gedaan 2500 pikol a f 22 en 1000 pikol a f 23 de laatste partij was groot van boon. Te Batavia zijn verkocht 3000 pikol Padang voor Amerika en 2400 pikol Pamanoean voor Frankrijk; de eerste voor f 24 de laatste voor f 23. Te Makassar vinden de kleine aanvoeren grif koopers a f 22.

Parlemour, is te Makassar gedaan voor f 50. Peper (zwarte), hierin zijn gedaan 1000 pikol inferieure kwaliteit a f 12.75 voor Frankrijk en 850 pikol a f 13 voor Holland.

Rijst. De ongunstige berichten van een groot gedeelte van Java, bevestigen zich meer en meer, zoo dat in enkele residentien een volslagen misgewas is te vreesen. Er hebben

dan ook reeds invoeren van elders plaats gehad; de omzettingen te Batavia voor zoo verre ze ons bekend zijn bedragen in: 250 kojang ordinaire Java voor den Archipel, 250 kojang blanke Java a f 123, voor Zweden 100 kojang a f 130, 300 kojang a f 125, en 100 kojang a f 130, voor Holland, 150 kojang Kandinghavwer en 200 kojang Indiamajoe a f 175, voor Holland.

Nagelen van de Molukko's. Hiervan zullen in de volgende maand door het Gouvernement 400 pikol in veiling worden gebracht.

Japansche Kamfer. 270 tobben, afkomstig uit de laatste veiling; zijn verkocht a f 35.

Schildpau. Hiervan heeft slechts eene afdoening plaats gehad; prijs geheim. Te Makassar heeft het Agentschap der Factorij de aanvoeren opgekocht van f 1300 tot f 1800 extra mooie kwaliteit wordt gehouden op f 2100.

Suiker. Ook op dit artikel heeft de aanhoudende droogte een hoogst nadeeligen invloed uitgeoefend; en het riet levert in verscheiden Residenties 1/4 tot 1/3 minder Suiker op dan men moogt verwachten. Terwijl door het gemis van regen gedurende vijf maanden op veel plaatsen het Biki voor de volgende oogst is verongelukt.

Te Samarang werd in 't begin der maand de geheele aanwezige voorraad gekocht voor f 13. N°. 16 met 50 cent verschil per nommer; thans houdt men er 50 cent hooger. Te Batavia zijn de volgende omzettingen bekend. 3400 pikol overjarige Jacatra N°. 10 tot N°. 13 voor Sedasy a f 10.50. 800 pik. Krawang N°. 14/15 a f 12.50. 800 pik. Pekalongan N°. 16/17 a f 12.75 voor Persien; 1600 pik. Jacatra N°. 10 a f 11 voor Frankrijk; 150 pikols 2de soort Betassie, a f 9.25 voor Frankrijk; 1600 pik. N°. 16/17 a f 13.75 voor Holland; 1000 pik. N°. 9 a f 10.50 voor Holland; beide laatste partijen Pekalongan Suiker. Voorts 5000 pikol, zijnde N°. 10/11 voor f 11.25, N°. 12 a f 12.25 en N°. 16/17 a f 13.50. 700 pik. N°. 17/18 a f 14.75 en 609 pik. N°. 17.19 a f 14.75, alles voor Holland. Onder het afdrucken gedaan 600 pik. te Samarang, N°. 16 f 13.50, N°. 17 f 14.

Tamarinde. Op Madura van waar de meeste Tamarinde komt welke in den handel naar Europa wordt geëxporteerd, is door de langdurige droogte de oogst totaal mislukt.

Tabak. In hoeverre de droogte op dit artikel een nadeeligen uitwerking zal oefenen is nog onzeker; doch men kan de aanplant over geheel Java, dit jaar bijna op de helft verminderd rekenen, door gebrek aan bevolking op die plaatsen, waar tabaks-cultuur bestaat, zoo dat men met grond zelfs bij een gunstige weerverandering, eene geringe oogst moet verwachten. Men verwacht voor de toekomst echter alles goeds van de ijverige pogingen der tegenwoordige Directie der Cultures.

Wisselkoers zonder verandering: overvloed van particulier papier, en Wissels moeilijk te plaatsen.

Scheepsvrachten in een doen: de *Batavia* is zeilklaar: de *Admiraal Jan Evertsen* laadt grootendeels voor eigen rekening met bij lading van Suiker a f 80; het schip *d'Elmina* laadt Koffij a f 86 en Suiker a f 82; de *Drie Gebroeders* laadt voor eigen rekening; de *Canton* laadt Rijst a f 75 en Suiker a f 80 de *Australia* laadt voor eigen rekening met bij lading van Arak a f 110; de *Buitenzorg* laadt Rijst a f 75, Suiker a f 80, Arak a f 110 en Huiden a f 115; de *Amicitia* laadt Koffij a f 85 en Huiden a f 115; de *Vier Gebroeders* laadt Koffij en Suiker te Samarang. Zonder bestemming zijn voor zoover wij weten als nog de *Cornelis Houtman* en *Arctifone*, *Lady of the Lake* is voortdurend in lading voor Triest; de *Robert Peel*, laadt Rijst voor Zweden via *Coues*; het Fransche schip *Gabrielle* laadt voor Bordeaux en het schip *Racine* vertrekt naar China en Manille; het Bremerschip *Victoria* is nog zonder bestemming.

AMSTERDAM, 20 November.

De heden in Rotterdam geveilde 3600 Balen ord. Java Koffij zijn gedeeltelijk verkocht tot 29 c. met 1 pCt veiligheidskosten en 1 pCt. voor contant.

GRAANMARKT.

Tarwe tot iets hoogere prijzen met redelijken handel, verkocht: 129 & with. Pools. f 294. 131 o. b. dito f 298; 128 & mind. dito f 270; 129 & ger. dito f 268; 127, 128, 129 & Rijn f 240, 242, 246.

Rogge zonder handel. Garst prijshoudend: 113 & n. Deensche f 156. Haver en Boekweit zonder handel. Op 9 vaten Olie in Nov. 56 & Raapolie op 5/w. f 35; Vliegend f 34; 10. Mei ek. f 35; Sept. f 34; Dec. f 34, 1. Lijnolie op 6/w. f 35; Vliegend f 34. Hennepolie op 6/w. f 37; Vliegend f 36.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 10 tot 16 November, zijn geweest als volgt:

Aanvoer:

Tarwe L. 74, 7 M., 30 K. — Boekweit L. 54, 25 M. — Erwtien L. 9, 9 M. — Meel 426 K. — Rijst 773143 K.

Doorvoer naar Zee:

Tarwe L. 35. — Meel 463 K.

Doorvoer naar den Rijn:

Rogge L. 20, 15 M.

ANTWERPEN, 19 Nov. Suiker. Geraffineerd. De omzet bedraagt 50,000 kil. broeden in papier en 30,000 kil. gestampte R. G.

Koffij. In publieke veiling bedongen 1300 balen beschadigde Brazil 50 a 57 centim. per 1/2 kil. ent.; 119 balen St. Domingo golden 61 a 64 cent. per 1/2 kil.

LONDEN, 13 Nov. In vreemde soorten is de markt ferm, doch voor het oogenblik is de vraag voor uitvoer beperkt. Geraffineerd. De vraag wordt levendiger en de markt is ferm; bruine Lompen zijn gedaan tot 51 s.

Vruchten. Krenten gaan grif weg tot 44 s. & 45 s. voor nieuwe en 40 a 45 s. voor oude.

GRANEN. De geheele week was de aanvoer van Zeevrucht. De prijzen zijn 1 s. a 2 s. hooger dan Maandag; 62 & nieuwe Kentisch roode 43 s. en 63 & Essex nieuwe witte tot 48 s. Vreemde Tarwe mede 1 s. a 2 s. hooger; doch

daarop gaat niet veel om. Garst fijne voor den molen 1 s. hooger en schaaracht. Haver 6 d. a 1 s. hooger; fijne oude inlandsche gevraagd.

LIVERPOOL, 16 Nov. KATOEN. Verkocht 10,000 balen, waarvan 500 Amerik. voor uitvoer en 3000 Amerik. en 500 Surate voor speculatie. De markt blijft levendig en de prijzen zijn bij de notering van Vrijdag 1/2 d. verhoogd. De verkoopen bestaan in 7500 balen Amerik.; 500 Fernambuc en Maranham tot 8 a 8 1/2 d.; 300 Bahia tot 8 1/2 a 8 3/4, 200 Egypt. tot 8 1/2 a 9 d. en 200 Surate tot 5 1/2 a 6 d.

BORDEAUX, 16 Nov. VORLOOP. Armagnac 45, Marmande 41; Tafia 90 a 100 fr., 3/6 geldt hier 57 fr. per vat. NEW-YORK, 5 Nov. KOFFIE. St. Domingo zonder handel voor uitvoer. Men verwacht de aanvoeren van den nieuwen oogst. St. Domingo 10 c., Brazil 10 1/2 a 11 1/2, Laguayra 11. RIJS. Carolina. Dit artikel is zoo als gewoonlijk om dezen tijd verlaten, de aanvoer van den nieuwen oogst is nog zeer gering. De schoone kwaliteit van 1849-50 ontbreekt ten eenenmale. Wij hebben berichten van Charleston tot 2 dezer; zij spreken van 1/2 d. daling; men wacht er nieuwe Rijst in overvloed.

PRIS-COURANT DER EFFECTEN.

19 NOV. 4 1/2 u. gebt.	20 NOV. 4 1/2 u. gebt.	21 NOV. 4 1/2 u. gebt.	22 NOV. 4 1/2 u. gebt.
Nieuw. Werbel Sch. a 2 1/2 pCt.	54 1/2	54 1/2	54 1/2
Dito Dito	3	64 1/2	64 1/2
Dito Dito	4	85	85
Dito Obligatien O. I.	4	84	83 1/2
Amort. Synd. c.	3 1/2	85 1/2	
Handel-Maatschappij	4 1/2		
Aand. Rijn-Spoorweg		89	
Aand. Hotl. S. M.			59
Obligatien			
Belgie, Obligatien 1844			
Cert. bij de Belg. Bank	2 1/2		
Dito bij Rotsch en Volksv.		45 1/2	45 1/2
FRANKRIJK, Obligatien	3	52 1/2	52 1/2
SPANJE bij Ardoins 185	5	12 1/2	12 1/2
Dito Dito	510	12 1/2	12 1/2
Dito Oubep. Stukken		12 1/2	
Dito	3		
Dito Binnent. 2400 P.		32 1/2	32 1/2
Coup. Ardoins		8 1/2	8 1/2
Passive			
Prantsche Ungeest		3 1/2	
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4	34	34 1/2
Dito Dito		33 1/2	33 1/2
Rusl. bij Hope 1798 en 1810	5	103 1/2	103 1/2
Dito Dito 1828 en 1829		102 1/2	102 1/2
Cert. bij d. 1841 en 1833		93 1/2	93 1/2
Dito	4 1/2	86	86
Dito bij Hope	4	85 1/2	85 1/2
Dito bij Stieglitz en Co.		85 1/2	
Dito bij d. 51e Serie	4	85 1/2	
Cert. te Hamburg	3		
Inschrijving in Assignat	6		
PORT, Aand. a 11. 500			
Dito met Lot.	300		
AMERIKA, Bank-Actien			
PRUISSEN, Aand met Lot R. 50			
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	70 1/2	70 1/2
Dito Nieuwe	2 1/2	37 1/2	37 1/2
Dito Nieuwe	5	74 1/2	74 1/2
Ween. Bank bij Gollen Co.			
Dito	4		
Aand. met Loting fl. 500			
Nieuwe dito	250	285	
NAPELS, Cert. Lun en Bouwer	5 pCt.		
BRAZILIE te Londen 1824	5	89	
Dito Leening 1843	5		
Dito 1200			
PERU		77 1/2	77
MEXICO	5	29	28 1/2
VENEZUELA, 6 pCt. nu	4		
New Granada 6 pCt. nu	1 1/2	17 1/2	17 1/2
ECUADOR			
Coup. Ecuador			
Grieken			
Denemarken 5 pCt.	98 1/2	Louisiana 5 pCt.	93.

Binnenl. fondsen over het geheel een zweem lager bij eenige handel in Integralen 3 pCts. Fransche iets aangenamer. In Spaansche was de stemming iets flauwer. Van de overige vreemde fondsen valt weinig te melden; dezelve waren meest alle op hunne koersen van gisteren, behalve Mexicanen, welke ongeveer 1/2 pCt. minder waren.

Koers van het Geld: Beleenag 3 pe., Prolongatie 3 1/2 pe., Disconto 2 pe.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 55 1/2; Zigt Parijs 56 1/2; 2/m. Londen 11,75; Zigt Londen 11,80; 2/m. Hamburg 35; Zigt Hamburg 35 1/2; 3/m. Lissabon 41; 3/m. Porto 41; 2/m. Petersburg 1,81.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Nov. Belg. leen. 2 1/2 pc. 49; 5 pc. 97 1/2; 1840, 5 pc. 97 1/2; Spanje Ard. 5 pc. 124; Binnenl. 3 pc. 33; Coupons —; Rens Keeping —.

WEENEN, 16 Nov. Met. 2 1/2 pc. —; 4 pc. —; 4 1/2 pc. 81 1/2; 5 pc. 93; Bank-Actien 1142; Lot. fl. 500; —; id. fl. 300, 116 1/2.

BERLIJN, 18 Nov. Schuldbr. 3 1/2 pc. 77 1/2; Loten 116 1/2; Rusl. Stiegl. 4 pc. —; Pools. 4 pc. 74; Loten fl. 200 93 1/2; id. fl. 300 —; id. fl. 500 77 1/2.

HAMBURG, 18 Nov. Rusl. Eng. Leen. 103; Stiegl. 4 pc. 34; Spanje, Ard. 5 pc. 114; Binnenl. 3 pc. 30 1/2.

FRANKFORT, 18 Nov. Met. 5 pc. 73 1/2; 4 pc. 56 1/2; 2 1/2 pc. 38 1/2; Bank-Actien 1153; Darmst. Loten fl. 50 77 1/2; id. fl. 25 27 1/2; Badensche Loten fl. 50 50 1/2; id. fl. 35, 30 1/2; Nassausche 25; Holl. 2 1/2 pc. 55 1/2; Werk. Sch. 4 pc. 85 1/2; Sijndie. 3 1/2 pc. —.

PER TELEGRAAF.

PARIJS, 19 November.

Fransche 5 pc.	93, —	Spanje 3 pc. Binnenl.	33 1/2
dito 3 "	57,60	dito " Buitentl.	—
dito Bank-Actien	—	dito Passive	—
België 5 pc.	—	Rusland Eng. 4 1/2 pc.	—
Holland 2 1/2 pc.	—		

MADRID, 14 November.

Binnenl. 3 pc.	34 1/2	Uitgestelde Schuld	—
Ardoins 5 "	13	Coupons	7 1/2

LONDEN, 19 November.

Cohsols Compt.	97 1/2	Rusland 5 pc.	—
op tijd	a	" 4 1/2 "	96 1/2
Brazilië 5 pc.	—	Holland 2 1/2 "	—
" 1829/1839;	—	" 2 "	—
Mexico 5 pc.	31 1/2	België 4 1/2 pc.	—
Peru 4 1/2 pc.	79 1/2	Spanje 5 "	18 1/2
" uitgestelde	36 1/2	" 3 "	—
Venezuela 3 pc.	—	" Passive	—
" uitgest.	—	Coupons	—
Portugal 5 pc.	—	Buenos Ayros	—
" 4 "	33 1/2	Grenada 1 1/2 pc.	—
Denemarken 5 pc.	—	Buenos Ayres	—
" 3 "	—	Ecuador	—

SCHIEPSTIJDINGEN.

BRIELLE, 18 Nov. Het schip Christina Margretha, kapt. Mildvedt, van hier naar Aberdeen vertrokken, is met schade uit zee teruggekomen en heeft in de haven gehaald om te repareren.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 19 Nov. J. C. Berk, Alida Willemina, Batavia. — B. Takker, de Vrouw Geertje, Bordeaux — Gisteren nog: A. van der Baan, Johanna, Harlepool. — G. Thompson, Buiton, Sanderland. — F. Burdes, Elisabeth, id.

HELVOET, 19 Nov. J. Griffith, Ann, New-York. — G. J. Luken, Aletta Charlotta, Messina. — J. Sparck, Sarah, Newc. — Gisteren nog: A. Kochsirom, Suomi, Akyab, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

BATAVIA, 27 Aug. Veltman, Jeannette en Cornelia, Doordr. 30 Aug. Swart, 3 Gebroeders, Singapore. — 2 Sept. Bergner, Canton, Singapore. — 3 Sept. Kuiper, Admiraal Jan Everisen, Amst.; Zwart, Vice Admiraal Gobius, Rott. — 4 Sept. De Boer, Oud Nederland, Rott.; Bekker, Javaan, Amst. — 7 Sept. Vonk, Vier Gebroeders, Rott. — 8 Sept. Voogd Anspach, Australia en Hansen, Burneo, beide Rott.; Schippers, Johanna, en Besier, Elisabeth en Antoinette, beide Amst. — 9 Sept. Kock, China, en Groenewoud, Goed Vrouwen, beide Amst.; van der Tak, Sara Lijdia, Pot, de Roord, Bok, Christiaan Huijgens, en Heijkoop, Nova Zembla, alle 4 Rott.; (bevalier, Stad Tiel, Dordrecht. — 10 Sept. Zijlstra, Straat Sunda, Rott.; van Weiland, Ida Willemina, Dordrecht; Niehof, Elisabeth, de Witte, Zeeland, en Onge, Tiel, alle 4 Amst. — 11 Sept. Kleij, Admiraal van Roemkerk, Amst.; Clauser, Anna, en Keeman, Jacob Cats, beide Dordrecht; Henzing, Buitenzorg, en Jansen, d'Elmina, beide Rott. — 12 Sept. Jonker, Cornelia, Amst. — 17 Sept. De Wijn, Vier Gebroeders, en Schut, Walvisch, beide Amst.; Noltee, J. C. J. van Speijk, Singapore. — 19 Sept. Timmermans, de Maas, Rott.; Post, Ardjoeno, Amst. — 20 Sept. Budde, Oud Alblas, en Buijkes, Echo, beide Amst. — 22 Sept. Ogtrop, van der Palm, Rott.

UITGEZEILD:

TEXEL, 12 Nov. H. R. Giezen, Nijverdahl, Dundee. — H. C. de Haan, Provincie Overijssel, id. — J. Stainsbury, Paragon, Sunderland. — K. J. Scholtens, Rehobohodt, Seaham. — J. F. Huismann, Catharina Elisabeth, Stettin De laatste gisteren gemeld, doch toen teruggekomen. — J. S. Beck, Ebenetzer, Kopenhagen. — H. C. Sander, Nordsche Klippen, Oosterrisöer. — J. O. Torgensen, Soebloemsten, Tonsbero.

HELVOET, 19 Nov. B. C. ten Ham, Binca, Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk. — Gisteren nog: W. M. Lang, Zealous, Grangemouth. — T. Isnardi, Constantine, Newcastle. De laatste is uit zee teruggekomen. — T. Luders, Hoffnang, Middlesbro'o. — A. Rickman, Emelie, id. — A. Boekhoff, Ceres, Libau. — C. Fritz, Gazelle, Koningsbergen. — J. Schroder, Eos, Oostzee. — H. Ahrens, Annette, id. — C. Hanman, Francisca, id. — H. C. Langhenrichs, Sophia, Rostock. — H. H. Zeplien, Frantz, id.

BATAVIA, 31 Aug. Ketels, Daniel Ross, Hamburg. — 1 Sept. van der Meij, Flevo, Amst.; Visser, Boerhave, Rott. — 3 Sept. Walker, Ellen, Londen. — 17 Sept. van Duin, Amstel, Amst. — 20 Sept. Kooij, Pollux, Amst. — 21 Sept. Doeksen, Oceaan, Amst.; Zeven, Cornelis Wernard Eduard, Rott. — 22 Sept. Schaap, Gertrude, Rott.; Lamers, Catharina, China; Barnett, Augusta, Amst.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

ODESSA, Maas, Dorothea: 1,525 ts. Tarwe, L. Hoyack en Comp.

ADVERTENTIE.

(674) Bevalen van een Zoon H. LEDOUX, geliefde Echtgenoot van L. P. JANSSEN.

AMSTERDAM, 19 November 1850.

Stijm-, Gal- en Maag-Pillen.

Het Doosje met Berigt à 40 Cents, te

Amersfoort, W. Coolhaas. Oosterhout, J. J. Moone.
Bergen-op-Z., P. F. Appelboom, Rotterdam, J. Tavenraat Elk-
Breda, Wed. Wiercx Folla. man.
's Bosch, F. L. Welsch. Roermond, D. Timmerman.
's Gravenhage, J. Heyne. Tilburg, G. Boes.
Grave, J. Bolsius. Utrecht, M. Melder.
Maastricht, L. de Fozz. Venlo, P. F. Sonnen.
Nijmegen, N. Abeleven en Zoon.

Vriend POTMA! (675)

Gij ontvangt hierbij mijn Ketting, waar ik een ongeluk mede gehad heb; ik verzoek hem voor mij te laten maken en wel spoedig, daar ik er veel belang in stel en niet gaarne zonder ben. Gij kent de goede dienst, die hij mij bewezen heeft en moogt het gerust bekend maken.

SNEEK, 8 Augustus 1850. Gegroet Y. F. DE HAAN.

De Schrijver van bovenstaand Briefje was zoo lam, dat hij arm en hand niet bewegen kon, waar de hand lag, daar moest zij blijven. Hij had nog geen 24 uren den Ketting aan gehad, toen kon hij de anders levenloze ledematen, alweer bewegen. Hij is nu geheel beter.

SNEEK, 8 Augustus 1850. P. F. POTMA.

De Echte Goldbergersche Kettingen met het Rosabandje zijn in onderstaande Depots voor f 1.80 en f 2.70 te koop. Ook sterkere soorten met dubbele Schakels en twee Cylinders zijn voorhanden voor f 3.60 en f 5.40.

Amsterdam, Verkoophuis. Heerenveen, G. Overdiep.
Amersfoort, A. H. van Ruyven. Gebr. Padberg & Co.
Akkum, Pieter K. de Groot. Harlingen, L. F. M. de Pz.
Almelo, C. Rossmark. Hindeloopen, David de Jong.
" R. Steenbergh. Hoorn, L. B. Ruttenberg.
Apeldoorn, Bruno Tideman. Helmond, H. Martin.
Arnhem, G. W. Tikkell. Helvoetsluis, H. G. v. Steeden.
" G. Holland. Kampen, Juvr. M. Vooght.
Assen, H. P. A. van Gorcum. Kleef, Gebr. de Bruin Ouboter.
Alkmaar, J. Brongers Gz. Leyden, A. Dijk.
Bergen op Zoom, D. Pouwels. Leeuwarden, S. P. Postma.
" C. H. Veraart. Maastricht, Primavesi ainé.
Bolsward, S. S. Oosterbaan. " Primavesi cadet.
's Bosch, F. L. Welsch. Middelburg, J. C. Kries.
Boxmeer, F. Leblanc. Monnikendam, P. de Boer Pz.
Breda, Wed. J. Julianus. Nijmegen, Gebr. Swemmelar.
Dokkum, A. Schaafsma. Nieuwe Diep, T. Groen.
Doetichem, W. J. Raadgeep. Pekel-A, Gebr. Polak.
Delft, J. T. Wagner. Purmerend, J. S. Veen.
Doesburg, H. Lebbink. Rotterdam, J. A. Klinger en Co.
Dordrecht, J. Veth Jr. Roermond, J. J. Rosen.
Deventer, J. Muller. " P. Hanrath.
Enkhuizen, G. Rienderhoff. Schiedam, Mej. A. B. Roepman.
Eindhoven, R. Grunthuyzen, Rz. Sneek, P. T. Postma.
Eftaneker, K. Drager. Thiel, L. Ulfelder.
Gouda, A. Goedraad. Tholen, T. J. Maas.
Gordijk, S. G. Swart. Utrecht, Ferd Meijer.
Gorcum, H. Bodery. Venlo, C. J. v. Boom (Vader).
Groningen, R. Hartman. Veendam, S. Savenhe.
" J. L. Lagro Jr. Vlissingen, A. M. Kalbfleisch.
" C. Rijkers. Winschoten, G. Wasman.
Goes, J. Bouwens. Wageningen, W. J. Tibout.
" C. Vreeke. Wijk bij Duurstede, Wed. C. Zorn.
's Hage, Sack en Co. Zaandijk, P. de Boer.
Hardenberg, J. J. van der. " P. de Boer.
" van der. " P. de Boer.
" van der. " P. de Boer.
Harderwijk, Wed. G. Tijhoff. Zwolle, W. Ulderink, Jr.
" A. A. v. d. Kolk.

ROOMSCH KATHOLIJKE BOEKHANDEL.

J. J. ARKESTEYN en Zoon, te 's Hertogenbosch, debiteren met goed succes:

LE LIVRE DES PEUPLES ET DES ROIS, par CHARLES SAINTE FOI, omnia et in omnibus Christus, un beau volume, in 12me, de 350 pages, imprimé avec soin . . . . . f 1.50

Alsmede de navolgende werkjes van den Advent: GODVRUCHTIGE BETRACHTINGEN in den Advent en bij de Feestviering der geboorte van onzen Zaligmaker, door Jozef Wildt . . . . . f 0.45

DE BOETGEZANT AAN DE JORDAAN een Advent-Exempel in vier Homelien, door C. Mssing, R. C. Pastoor . . . . . f 0.40

HET MOEDERGODSBEELD, een Advent-geschenk, met een woord over beeldendienst, door C. Mssing, R. C. Pastoor . . . . . f 0.15

Alle Kerkelijk Goedgekeurd.

(560) Door C. L. van LANGENHUYSEN, Singel bij de Beulingsluis te Amsterdam, is in het licht gezonden en bij alle solide Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld:

GEDICHTEN.

ONTLEEND AAN DE

NOORD- EN ZUID-NEDERLANDSCHE LITERATUUR DER XIIe, XIIIe, XIVe, XVe en XVIe EEUW, gerangschikt en toegelicht door

J. A. ALBERDINGK THUN, 362 blz. kompres gedrukt f 1.25. Eenige weinige Ex. op groot Papier getrokken en net gekartonn. . . . . f 2.40.

Deze chronologische Bloemlezing van Nederlandsche Gedichten, ingericht voor reeds in studie en geestontwikkeling tamelijk gevorderde jonge lezers en lezeressen, en verzameld op een veld, dat zich van 1170 tot 1600 uitstrekt, staat van een tweeden bundel gevolgd te worden, die, gelijk in omvang aan dezen, Gedichten zal bevatten uit de jaren 1600 tot 1850.

Te Amsterdam bij C. L. van LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.